

Värderings protokoll 1772-07-08

*

Åhr 1772 then 8:de Julii.

Sedan Kongl. Maj:t och Riksens Höglofl. Cammar och Commerce Collegier genom /---/ Resolution af d. 25 Nowember sistl. åhr /---/ åboernes på Brännö hos Konungens Befallningshafwande i Länet ingifwen, och af Wälbemälte Konungens Befallningshafwande hos höglofl. Kongl. Collegierne anmäla ansökning om ärsättning för bortmist foder til sine Kreatur och torf til bränsle therigenom , at Öen eller holmen Käsö kallad, som lyder under theas Skattehemman på Brännö, nästlidit åhr blifwit nyttiad til Quarantainsplats för ankommande Fartyg från the orter, som med Pästen woro besmittade, pröfwat skiäligt förklara, thet böra förrbemälte Brännö åboer ej allenast niuta ärsättning för hwad the i förrberörde måtto kunnat lida, hwarom the hos Konungens Befallningshafwande i orten skulle sig anmäla utan ock, at då Quarantainen uphörer, de åter böra komma i besittning af förberörde theas ägendom eller hollme.

Så har Konungens Befallningshafwande i Länet genom Bref af then 1:ste sistl. Maji, anmodat Domhafwanden i orten, Lagmanen och Häradshöfdingen Högädle Herr Niclas Brunjeansson, at wederbörligen och lagligen värdera Brännöboernes skadestånd genom the upbygda Quarantainshusen.

I följe häraf hade underteknad vice Häradshöfding, såsom tilförordnad, at then Herr Lagmannen och Häradshöfdingen Brunjeansson i Nåder anförtrodde domsaga i åhr förestå, utsatt thenna dag, at berörda värdering förrätta, och infant sig nu til then ändan jemte nämndemännen Lars Gunnesson i Wästergården och Hans Ericsson i Skintebo på Hollmen Käsö, hwaräst Quarantainsinrättningen anlagd är.

Til Kongl. Maj:ts och Kronans höga Rätts bewakande war wid thenna förrättning närwarande, efter Konungens Befallningshafwandes i Länet ordres then 6:te i thenna månaden Krono Befallningsmannen Herr Jonas Simberg, och åboerne på Brännö kommo merendels alla tilstädes, warandes thessa åboer följande

Mattis Ahlgren, Olof Hanssons Enka, Hans Olsson, Lorents Berg, Petter Berg, Carl Nilsson, Anders Olsson, Sven Jonsson, Lorents Larsson, Börje Nilsson, Hans Pehrsson, Anders Nilsson, Nils Jonsson, Nils Andersson, Eric Jönsson, Casper Mattsson, Anders Jansson, Hans Olsson, Lars Olsson, Anders Jönsson, Bengt Börgesson, Carl Svensson, Gunne Nilsson, Anders Jonsson, Enkan Christina Svensdotter och Johannes Larsson.

Wärderingsmännen hörde först Brännö åboer, hwilka anförde, at sedan Quarantainshusen åhr 1770 om hösten, efter föregången utstakning, blifwit bygde på Käsö, och Quarantains-hållningen thereafter begynt, hafwer the hela förledit åhr icke kommit til hollmen, eller theraf fått niuta minsta frukt eller nytta, the hafwa likwäl förr om åhren på thenna hollme bärgat i thet minsta emellan trettio och fyratio och understundom til femtio stackar höö, och efter bärgningen hafwa the här insläpt sina kreatur i höstbete, hwilket för them härstädes warit tilräckeligit hela hösten. theas förnämsta och nästan endaste torfskiörd hafwa the haft på thenna hollmen, och theraf årligen fört härifrån wid pass åtta, tio à tolf Lass för hwart hushåll; men i thet stället hafwa the måst förledit år kiöpa tre à fyra famnar wed mer på hwart hushåll än de förut behöft, och i anseende til thet bortmista fodret hafwa the antingen måst minska antalet af kreatur, som the eljest öfwer Wintern kunnat framföda, eller och kiöpa höö annorstädes ifrån med dryg kostnad. Dessutom skola wid thenna Käsö hollme wara

beqwäme ställen til note drägter, hwilcka them äfwen warit förment att nyttja så länge Quarantainen warar.

Therefter begåfwo sig wärderingsmännen tillika med kronofullmäktigen, följde av Brännöboerne, ut at bese hollmen och togo wägen först ifrån platsen, ther Quarantainshusen stå; i wäster öfwer hollmen, hwilken på thenna sidan fants mycket Bergaktig, och emellan Bergen utwistes några dälдер, hwaräst gräs växer och Brännöboerne hafwa theas hööslått, och syntes thesse dälдер nog bärande; men på åtskillige ställen sankt äfwen gräs växer, som mera plägar afbetas af Kreaturen, än at thet kan bärgas til höö, i anseende thettil, at marken är ojämn och stenig. En någorlunda stor och torfrik mässe finnes på wästra ändan af hollmen, hwaräst Brännöboerne berättade sig kunna skiära så mycket torf the behöfwa utan afsaknad, och på flere ställen märktes små platser imellan Bärge, deräst tilfälle är til torfskiörd.

Wärderingsmännen med the flere öfwergingo hela thenna Wästra delen af hollmen, och kommo åter förbi quarantainshusen hwilka äro bygde uti en dälд, som Brännöboerne sade hafwa warit theas bästa äng, hwilken nu, på then ändan ther husen stå, är genom genomskuren af diken til at hålla marken torr, och ett par brunnar hafwa, som gifwa watten til nödortf i platsen som är medtagen til husens byggande, syntes wärderingsmännen, och befunno, at thet wisst är, ther saknas /-----/.

Östra ändan af hollmen, som wärderingsmännen äfwen öfwersågo, är lika som then wästra-nog Bergaktig; dock här något tätare med små dälдер eller ängstycken, at på ett och annat ställe tilfälle til torfskiörd. Under thet wärderingsmännen således öfwergingo hollmen, märktes, huru thet gamla gräset, som förledit åhr stått oslagit, mycket hindrande gräswäxten i åhr, thet syntes ock af ängstyckens myckenhet och storlek, at här på hollmen i medelmåttiga åhr kan bärgas ett sådant stacketal höö, som Brännöboerne upgifwit, neml. i det minsta emellan tretijo af fyratijo stackar, men höstbetet synes här wara förträffligt, så at Brännöboernes kreatur, som the årl. hit insläpt, kunnat här hafwa föda nog hela hösten.

När wärderingsmännen återkommo til stället, ther husen stå och Brännöboerne påstodo at theas skadestånd må mätas, ej allenast för nästledit år, utan äfwen för i åhr och alt framjent, så längen the äro i mistning af hollmen, yttrade sig Herr Krono Befallningsmannen Simberg, at som nu för tiden ej någon fara lærer wara, för Pästsmittans införande, så tyckes at Brännöboerne kunde i åhr få bärja hollmen, och Kronan slippa at beswäras med någon ärsättning för i åhr, och hwad then del af ängen beträffar therpå Quarantainshusen bygde äro, så kan theraf med tiden blifwa lika så god om ej bättre äng än förut, när husen blifwa borttagne och marken först lagd til åker, så at then åter blifwer bärande; men Brännöboerne utlätto sig, at hwad hollmens bärjande i åhr widkommer, så skulle the therpå lida mistningen i anseende til sämre gräswäxt, af then ordsak, at hollmen förledit åhr ej blifwit bärjad, och ängen efter wanligheten ej rögd, och på then platsen der husen stå, skal draga långt ut, samt mycken kostnad fordras, innan ther kan blifwa god äng igen.

Af den tilförordnade uppsyningsmannen wid quarantainsinrättningen härstädes Joh. Ursell blefwo wärderingsmännen underrättade, at quarantainen ej ännu alldeles upphördt, utan skola skiepp dagel. wäntas ifrån sådane orter, hwaräst smitta warit, och hwilcka således måste hålla quarantainen.

Sedan ej mera war at se eller utröna, ej eller af the närwarande något ytterligare at påminna, hwartil Brännöboernes skada medelst mistning, af hollmens nyttjande förledit åhr skiäligen skattas kan; tagandes att medium af trettijofem stackar höö, som efter nästl. åhrs växt kunnat bärjas, hwilket höö, i jemförelse af priset som förledit åhr war gängse, och thet pris, hwarefter Brännöboerne måst kiöpa thet höö de behöft ifrån /----/ aflägsne ställen, wisst kan utsättas til fyra dahl. smt stacken, som gör för trettiofem stackar Etthundradefyratiofyra dahl. smt. til lika wärde funno wärderingsmännen af höstbetet på hollmen förledit åhr, och i betraktande af then

nytta til bränsle som Brännöboerne hafwa af torf, som the utan synnerlig kostnad härstädes skiära och avföra til sine gårdar på Brännö, emot then kostnad hwarmed the i det stället måst förskaffa sin wed, ansågo wärderingsmännen sig skiäligen kunna mäta thenna mistning til Tuhundrade tolf dahl. smt, så at Etthundradefyratiofyra dahl. räknas för höet och en lika summa för höstbetet, och desse Tuhundradetolf dahl. för torfskiörden blifwer summan femhundrade dahl. smt, hwartil Brännöboernes skadestånd medelst mistningen af Käsö hollmes nyttiande förledit åhr wärderas.

En lika mistning uti stacketal af höö, höstbete för kreaturen, och torfskiörd finna wäl wärderingsmännen, at Brännö åboer åhrl. lida, så längen nyttiandet af Kiänsö Hollme är them betagit; men at nu skatta /---/ för framtiden uti penninge wärde, kunna wärderingsmännen wid thetta tilfälle ej åstadkomma, emedan sådant beror på hwarje åhrs priser, äfwensom the tuu stackar höö, hwilka kunnat bärjas på den delen af ängen, therpå husen bygde äro, uti förrberörde antal af trettijofem stackar äro inbegripne, men thesse twenne stackar höö blir en årlig förlust i bergningen så längen husen stå på platsen och derstädes intet gräs växer, detta alt kundgiordes för Krono fullmäktigen och närwarande Brännöboer, hwarmed förrättningen slutades. Åhr och dag som förr skrifwit står.

På Embetes wägnar
Hans Hummel
SIGILL

[illegible]

2. ORE.

3

SECRET

Handwritten text in the left margin, partially obscured and difficult to decipher.

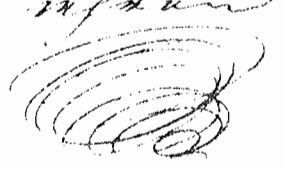
ORE

RECEIVED
JAN 10 1870

Handwritten text in the main body of the document, written in a cursive script. The text is arranged in several paragraphs and includes names and dates. The handwriting is somewhat faded and difficult to read in places.

Handwritten text in the main body of the document, written in a cursive script. The text is arranged in several paragraphs and includes names and dates. The handwriting is somewhat faded and difficult to read in places.

[illegible]

2. ONE

[illegible]

Letter of Galland
in the

SECRET

[illegible]

[illegible]

1888
 1889
 1890
 1891
 1892
 1893
 1894
 1895
 1896
 1897
 1898
 1899
 1900
 1901
 1902
 1903
 1904
 1905
 1906
 1907
 1908
 1909
 1910
 1911
 1912
 1913
 1914
 1915
 1916
 1917
 1918
 1919
 1920
 1921
 1922
 1923
 1924
 1925
 1926
 1927
 1928
 1929
 1930
 1931
 1932
 1933
 1934
 1935
 1936
 1937
 1938
 1939
 1940
 1941
 1942
 1943
 1944
 1945
 1946
 1947
 1948
 1949
 1950
 1951
 1952
 1953
 1954
 1955
 1956
 1957
 1958
 1959
 1960
 1961
 1962
 1963
 1964
 1965
 1966
 1967
 1968
 1969
 1970
 1971
 1972
 1973
 1974
 1975
 1976
 1977
 1978
 1979
 1980
 1981
 1982
 1983
 1984
 1985
 1986
 1987
 1988
 1989
 1990
 1991
 1992
 1993
 1994
 1995
 1996
 1997
 1998
 1999
 2000
 2001
 2002
 2003
 2004
 2005
 2006
 2007
 2008
 2009
 2010
 2011
 2012
 2013
 2014
 2015
 2016
 2017
 2018
 2019
 2020
 2021
 2022
 2023
 2024
 2025
 2026
 2027
 2028
 2029
 2030
 2031
 2032
 2033
 2034
 2035
 2036
 2037
 2038
 2039
 2040
 2041
 2042
 2043
 2044
 2045
 2046
 2047
 2048
 2049
 2050
 2051
 2052
 2053
 2054
 2055
 2056
 2057
 2058
 2059
 2060
 2061
 2062
 2063
 2064
 2065
 2066
 2067
 2068
 2069
 2070
 2071
 2072
 2073
 2074
 2075
 2076
 2077
 2078
 2079
 2080
 2081
 2082
 2083
 2084
 2085
 2086
 2087
 2088
 2089
 2090
 2091
 2092
 2093
 2094
 2095
 2096
 2097
 2098
 2099
 2100
 2101
 2102
 2103
 2104
 2105
 2106
 2107
 2108
 2109
 2110
 2111
 2112
 2113
 2114
 2115
 2116
 2117
 2118
 2119
 2120
 2121
 2122
 2123
 2124
 2125
 2126
 2127
 2128
 2129
 2130
 2131
 2132
 2133
 2134
 2135
 2136
 2137
 2138
 2139
 2140
 2141
 2142
 2143
 2144
 2145
 2146
 2147
 2148
 2149
 2150
 2151
 2152
 2153
 2154
 2155
 2156
 2157
 2158
 2159
 2160
 2161
 2162
 2163
 2164
 2165
 2166
 2167
 2168
 2169
 2170
 2171
 2172
 2173
 2174
 2175
 2176
 2177
 2178
 2179
 2180
 2181
 2182
 2183
 2184
 2185
 2186
 2187
 2188
 2189
 2190
 2191
 2192
 2193
 2194
 2195
 2196
 2197
 2198
 2199
 2200
 2201
 2202
 2203
 2204
 2205
 2206
 2207
 2208
 2209
 2210
 2211
 2212
 2213
 2214
 2215
 2216
 2217
 2218
 2219
 2220
 2221
 2222
 2223
 2224
 2225
 2226
 2227
 2228
 2229
 2230
 2231
 2232
 2233
 2234
 2235
 2236
 2237
 2238
 2239
 2240
 2241
 2242
 2243
 2244
 2245
 2246
 2247
 2248
 2249
 2250
 2251
 2252
 2253
 2254
 2255
 2256
 2257
 2258
 2259
 2260
 2261
 2262
 2263
 2264
 2265
 2266
 2267
 2268
 2269
 2270
 2271
 2272
 2273
 2274
 2275
 2276
 2277
 2278
 2279
 2280
 2281
 2282
 2283
 2284
 2285
 2286
 2287
 2288
 2289
 2290
 2291
 2292
 2293
 2294
 2295
 2296
 2297
 2298
 2299
 2300
 2301
 2302
 2303
 2304
 2305
 2306
 2307
 2308
 2309
 2310
 2311
 2312
 2313
 2314
 2315
 2316
 2317
 2318
 2319
 2320
 2321
 2322
 2323
 2324
 2325
 2326
 2327
 2328
 2329
 2330
 2331
 2332
 2333
 2334
 2335
 2336
 2337
 2338
 2339
 2340
 2341
 2342

Wm. L. Garrison

[illegible]

[illegible]

forbrennir, antur af tættgjörum
stundum með innviðum, man
þessa stundum þessum Góð blia
er sálir þess i brenningu
þessum, þessum þessum þessum
er dráttur, intur þessum þessum,
þessum með þessum þessum þessum
er fullum þessum þessum þessum
þessum þessum þessum, þessum
þessum þessum þessum þessum.
þessum þessum þessum þessum
þessum þessum þessum þessum
þessum þessum þessum þessum